

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtrek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katal. Slavkovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Po toči poškodovani vinogradi in sadovnjaki.

Z ozirom na nesrečo, katera je 24. julija ormoškemu in deloma ptujskemu okraju toliko prizadelo, nam je nek strokovnjak poslal naslednje opomine in nasvete za vino- in sadjerejce:

Ceravno imajo ljudje s popravilom poškodovanih hramov, polj, travnikov in s priskrbo krme itd. čezmerno opraviti, naj ne pozabijo v tem obupnem času svojih, z velikim trudom in z mnogimi stroški nasajenih vinogradov in sadovnjakov. Sedanja letina je sicer v mnogih krajih popolnoma uničena, vendar pa moramo skrbeti, da omenjene nasade kakor najhitreje in kolikor je mogoče, v stari tir spravimo. To se pa bo samo tedaj posrečilo, če se bodo vsa dela, katera so vsled te nesreče potrebna, o pravi času in zvesto izvršila, kar je do danes storilo samo nekaj posestnikov.

V vinogradih je takojšnje škropljenje potrebno, in sicer z 1% tekočino, prirejeno iz galice in apna, da vsaj ostalo listje in zdaj rastoče mladike ohranimo. To škropljenje se naj v dobi kakih 10 dni dvakrat ponavlja. Razven tega se naj zemlja, ki jo je nevihta zbila, zrahlja (skoplje) in na zemlji ležeče trse je poravna. Poškodovano sadno drevje je tudi treba natanko z omenjeno tekočino poskropiti in natrte veje gladko odrezati in rane s toplim katranom (Theorom) zamazati. Mlada, zelo poškodovana drevesca, ki imajo na eni strani celo obeljeno skorjo, bo treba izkopati, in z drugimi drevesci nadomestiti. Pri manj poškodovanem drevju, ki ima še gladko skorjo, naj se namaže deblo in močnejše veje z zmesjo, narejeno z hlovice in kravjeka, da se tako obvaruje pred sušo.

Vinogradi niso tako močno poškodovani, da bi jih morali prerigolati in z novimi trtami zasaditi.

O nadaljnjem potrebnem opravi v poškodovanih sadovnjakih in o rezi trt se bode pravočasno poročalo.

Zopet toča.

Zalostne čase ima letos naš spodnještajferski kmet. Obiskuje ga nesreča za nesrečo. Poročali smo že, kakšna nesreča za začela 24. julija t. l. naše ubogo ljudstvo. Toda to še ni bilo dovolj. Par dni pozneje smo že morali poročati o zopetni toči, ki je uničila še te pridelke, ki jim je ona dne 24. julija še prizanesla.

PODLISTEK.

Stric Blaž.

(Črtica iz naših krajev.)

(Dalje.)

„Saj ne vem, kaj vprašujete brez potrebe?“
Solnce se je bližalo zatonu. Hladen vetrič je zazibal travne bilke, Blaž pa se je zavil v sukno, vstal in odšel... Naenkrat pa se je zopet vstavil.

„Ali je sosedov študent že doma?“
„Bo že, danes je prišel po večernicah... Pričadel je in nas še pogledal ni — zakaj pa vprašate, stric?“

„Mizo bom popravil, da bo lahko v senci sedel in bral...“

„Hvala vam, stric, da ste pripovedovali, pridite še kmalu, tako vas radi poslušamo...“

Počasnih korakov je stopal proti koči... Dečad pa je kričala za njim z neprijetnim, kričečim glasom, on pa ni razumel, vtopljen je bil v svoje misli...

Nekega večera je nekdo nepričakovano potrkal na majhno okno. Temno je bilo v izbi in Blaž je postalo nekoliko tesno pri sren.

„Odpri, Blaž, jaz sem, nekaj ti imam povedati...“
Kljuka je zarožljala v stari ključavnici in Blaž se je prikazal na pragu na pol oblečen...

„A-a, ti si Franc — jaz sem pa bil namenjen v posteljo, pozno je že in truden sem.“

„Nekaj ti imam povedati Blaž, nekaj ne posebno veseliga.“

„Ali si vprašal zavoljo neveste?“

„Da, vprašal.“

Iz Ptuja nam poročajo: V torek zvečer proti 6. uri je nastala huda nevihta s točo, ki se je vlekla čez Velki vrh, Gorenski vrh, Belski vrh in Hrastovec pri Zavrču in ki je trajala 10 minut. Ker je bila toča debela kot kurja jajca, so čisti vinogradi, katere je zadela, popolnoma uničeni. Kmetje, katerim je že lanska in letošnja suša napravila ogromno škodo, se nahajajo v največji bedi. Tudi v ormoškem okraju, kjer je divjala toča 24. m. m., je v torek napravila zopet veliko škodo. Ubogo ljudstvo!

Od Sv. Barbare v Halozah se poroča, da je dne 3. t. m. huda nevihta obiskala okraj in da je toča uničila vse pridelke. Ljudstvo je obupano.

Iz Laškega se nam poroča: Dne 3. avgusta ob 5. uri popoldne nam je grozila velika nevihta, ki se je pripodila od severozahoda. Ljudje so bili vsi prestrašeni. Vendar pa je padala toča med dežjem in ni napravila posebne škode. Ob 9. uri zvečer istega dne pa je zopet nastala velikanska nevihta, med katero je tudi padala toča, ki je napravila, na nekaterih krajih veliko škodo.

Iz celjske okolice se nam poroča: V torek, dne 3. t. m. popoldne je nastal silovit vihar. Deževalo je, kakor bi lil iz skafja. V začetku se je pomešalo med dež le nekaj točnih zrnc, potem je deževalo slabše, toča pa je padala tako na gosto, kakor smo jo v taki množini v našem okraju k sreči le redkokedaj doživeli. Najhujše so prizadeti kraji v neposredni bližini Celja, Miklavžev vrh, Lisee, Košenca itd. Veliko škodo je naredila toča tudi v občinah Svetina, Teharje, Sv. Lovrenc. Vinogradi so v več krajih popolnoma uničeni. Škoda, ki jo je napravila toča na sadnem drevju in na polju, je ravno tako velika. Razen toče je napravil tudi vihar veliko škode. V bližini Stor je odnesel skedenj.

Od Sv. Miklavža nad Laškimi smo dobili poročilo, da je šla tam grozna toča v noči od torka na sredo. Škoda je velikanska.

Politični ogled.

— Za obstrukcijo. Na shodu „Kmečke zveze“ v Dolenjivasi pri Ribnici na Kranjskem minolo nedeljo sta poročala poslanca Jaklič in dr. Pegan. Volivci so odobrili delo „Slovenskega kluba“ v državnem zboru in so pozvali slovenske poslance, da vztrajajo v najodločnejši

borbi proti vladi in njenim strankam, dotlej, dokler se ne odpravijo krivice, ki se gode Jugoslovanom od strani avstrijske in mažarske vlade. Izrekli so zaupnico poslancem S. L. S. in nje načelniku dru Šusteršiču. O razmerah med dijaštvom na vseučiliščih je govoril stud. theol. Trdan.

— Demonstracije na Dunaju. Dunajski Čehi so priredili v nedeljo v XI. okraju veselico, ki je bila izredno številno obiskana. V sosednem lokalu so se zbrali Nemci v svrhu, da bi demonstrirali proti česki prireditvi. Nemških demonstrantov je bil poln lokal in vsa bližnja ulica. Da prepreči nemški naval na češko prireditve, je policija ukrenila najboljše varnostne odredbe. Na licu mesta je bilo zbranih okrog 78 redarjev. Ko so se nemci nekoliko ojuščili s pivom, so na ulici napadli več Čehov, med temi tudi neko damo. Policija se je morala dvakrat navaliti na demonstrante, da jih je potisnila v njihov lokal. Pri tem so redarji na konjih vrgli na tla 9 demonstrantov. Zaprtih je bilo več oseb. Češka prireditve se je končala v najlepšem redu. Na zabavi sta bila poslanca Buržival in Modraček, med nemškimi demonstranti pa poslanec Malik.

— Posvetovanje poljskega kluba. „Tiroler Auzerger“ javlja: Načelnik poljskega kluba hoče sestaviti večino za parlamentarno delo, ki bi bila trdnjša kot zadnja vladna večina. Ker se je pokazalo, da vladna večina ni nič kaj trdna, hoče Glombinski sestaviti parlamentarno večino za parlamentarno delo. Kakor javlja „Alldeutsche Correspondenz“ (!), so do bile vabila k temu posvetovanju, ki se vrši 17. t. m., tudi obstrukcionistične stranke: češki agrarci, češki radikali in Jugoslovani. Predno je v svet prišla ta vest, sta se načelnik poljskega kluba in Bienert dolgo časa posvetovala.

— „Slovanska Jednota“. Parlamentarna komisija „Slovanske Jednote“ se snide še ta mesec na Dunaju. Glavni predmet posvetovanja in sklepanja bode sprejem Rusinov-Ukrajincev v „Slovansko Jednoto“. Da se bode „Jednota“ pri tej priliki posvetovala tudi o političnem položaju, se razume.

— Perzija. Poroča se, da se je nova perzijska vlada tako pogodila s starim šahom, da dobi vsako leto 15.000 funtov. Rusi ustanove na Kaspiškem morju brodovje, ki bo obstalo iz torpedovk in topničark.

— Zasedanje bosensko-hercegovskega sabora. Sarajevski „Hrvatski Dnevnik“ poroča, da se skliče bosensko-hercegovski sabor šele prihodnje leto meseca aprila. Skupno finančno ministrstvo ne more prej

tako smrdi po... Pobeli si jo, apna ti jaz dam... In kam bi dal pohištvo, če ga ima kaj?“

„To bi se vse še uravnalo in uredilo, toda ženska je glavna stvar, Franc...“

„Bog ti daj srečo, Blaž, da bi jo res dobil — v tej koči lahko ostaneš, če ti ne bo premajhna potem... To imaš par desetice, ker si popravil mizo...“

„Bog povrni, Franc, nisem toliko zaslužil...“

„Le spravi Blaž, spravi!“

„In drugega mi nimaš povedati, Franc?“

„To je bilo, Blaž, in to je tudi vse — rad bi ti pomogel, toda tukaj bi bilo menda zastoj. Lahko noč, Blaž. Lahko počivaj! Z Bogom!“

„Lahko noč, Franc, kaj lahko hodi!“

Onemogel je legel v posteljo... Njegove naide so splavale po vodi... V spanju je imel pred seboj onega črnega nasprotnika, ki mu je zastavil pot do sreče. Tožno je zaječal v sanjah...

„Zdaj ga bom...“

Vzdihovaje se je oddahnil... Vroč znoj mu je tekkel po čelu in po laseh... Pred njim se je razprostiral krasen svet, umetno ograjen, on pa je stal zunaj ograje, visoke, z bodečimi žicami preprežene.

Znotraj ograje se je šetala Lenča, toda on ni mogel do nje...

Obupno je zastokal v sanjah... „Zdaj ga moram starca, ki mi brani do sreče...“

Obrnil se je na drugo stran, v steno, zunaj je svetil mesec in skozi zaprašene šipe je zašel v kočjo na posteljo...

(Dalje prihodnjik)

„In kaj si zvedel?“

„Nič kaj posebnega. Kakor ti je znano, je Lenča vdova, toda še zala ženska, mlada tudi še in, kar je najboljše, zelo pridna in delavna je...“

„I, pa tako bi človek rad vzel...“

„Pa bi te mogoče tudi marala, toda...“

„Mogoče bi rada bogatega?“

„Ne ravno bogatega, ampak...“

„Pa svojo hišo in svoje posestvo bi mogoče rada priženila?“

„Mogoče, toda, kar je prvo, oče ne pusti...“

„Kaj? Ali ima oče tukaj besedo?“

„Seveda.“

„Jaz sem pa mislil, da tukaj lahko ona odloči...“

„Ne gre tako, Blaž, jaz sem vse poskušal in napeljal na to, kakor si mi rekel, da boš tudi sam prišel na dogovor.“

„In kaj je bilo potem?“

„Veš, Blaž, stari se je raztogotil in me skoraj napodil, potem pa je rekel, da te takoj vstrelji, če bi še hotel nadalje motiti Lenčo...“

„Tako ti je rekel?“

„Da, tako!“

„Jaz pa ti povem, Franc, saj si pameten bolj ko jaz, naj bi se me le lotil, nesrečen bo, tako ti rečem — s tole palico bi ga prižgal tja po nosu, da bi se mu kar kri vliila in po roki bi ga, da bi mu tisti maček padel na tla...“

„Bati se ti ga ni treba, slabejši je od tebe, toda, če te kje na samem dobi in ti ne bi imel ničesar pri roki?“

„Potem bi se mu pa zakadil pod noge, ga prijel za goltanec in ga davil.“

„Lepo bi ne bilo to, Blaž. Povem ti nekaj drugega... Recimo, da bi dobil ženo, toda kam bi jo spravil? Ta moja kočja ti ne bi bila dosti velika in nesnažna je —